

Stenogrammid

XIII Riigikogu, II Istungjärk, infotund

Kolmapäev, 16.09.2015, 13:00

Toimetatud

13:00 Infotund

1. 13:01 Valitsuskabineti koosseis ja peaministri roll

2. 13:09 Töövõimereform

3. 13:17 Riigieelarve

4. 13:25 Kultuuritöötajate palgad

5. 13:32 Põllumeeste olukord ja nende toetamine

6. 13:41 Ministrite töökultuur

7. 13:48 Pagulaste vastuvõtt

8. 13:56 Põllumajanduse olukord

13:00 Infotund

14:00 Esimees Eiki Nestor

Austatud Riigikogu, tere päevast! Algab infotund. Palun teeme kohaloleku kontrolli!

Kohaloleku kontroll

Kohal on 43 Riigikogu liiget, puudub 58.

Infotunnis osalevad järgmised valitsusliikmed: peaminister Taavi Rõivas, sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna ja kultuuriminister Indrek Saar.

Eisel päeval avaldas soovi küsimust esitada kümme Riigikogu liiget. Tulenevalt sellest annan neile rahvasaadikutele, kes eile endast teada andsid, võimaluse esitada üks lisaküsimus ja ka teistele kohalviibijatele annan võimaluse esitada iga teema arutelul kokku üks lisaküsimus.

1. 13:01 Valitsuskabineti koosseis ja peaministri roll

14:00 Esimees Eiki Nestor

Esimene küsija on Andres Herkel ja küsimus on peaminister Taavi Rõivasele. Palun, Andres Herkel!

14:00 Andres Herkel

Aitäh, härra esimees! Austatud peaminister! Põhiseaduse järgi on meil asjad korraldatud nõnda, et peaministri kandidaat moodustab valitsuse ja muudatusi valitsuse koosseisus teeb Vabariigi President üksnes peaministri ettepanekul. Ka Riigikogult saadud volitus jätab tegelikult peaministrile väga vabad käed, keda ta oma kabinetis näha tahab. Viimased muudatused, mis valitsuse koosseisus on toimunud, on jätnud avalikkusele ja meile siin mulje, et neid viis läbi pigem härra Ossinovski, mitte vabariigi peaminister. Võib isegi öelda, et muudatuste tegemise viis ei vastanud päriselt põhiseaduse mõttele. Sellest tulenevalt on mul küsimus, miks ministrid Mikser ja Vassiljev lahkusid ning milline oli teie kui peaministri roll selles, kas aktiivne või passiivne.

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Eesti Vabariigis on koalitsioonivalitsus ja meil on kokkulepe, et iga valitsusliitu kuuluv erakond saab õiguse nimetada teatud ametikohtadele oma esindajad. Nii on see varem olnud ja nii on see ka nüüd. Võib öelda, et pädevus nimetada need neli valitsusliiget (ettepaneku tegemise pädevus, kui täpne

olla), kelle vastutusalad koalitsioonileppe järgi kuuluvad Sotsiaaldemokraatlikule Erakonnale, on Sotsiaaldemokraatliku Erakonna juhatusel. Täpselt seda Sotsiaaldemokraatliku Erakonna juhatus otsustaski teha. Ta nimetas tagasiastunud ettevõtlusministri Urve Palo asemel ministrikandidaadiks ja tänase seisuga ka ministriks Liisa Oviiri. Samuti otsustas Sotsiaaldemokraatliku Erakonna juhatus välja vahetada kaks seni ametis olnud ministrit ja määrata nende asemel ministriteks Jevgeni Ossinovski ja Hannes Hanso. Põhimõtteliselt on vabariigi peaministril õigus ministrikandidaadid ka tagasi lükata, öelda, et üks või teine isik ei ole sellesse ametisse sobiv. Minu mäletamist mööda tehti seda viimati aastal 2002 ja selleks olid toona väga kaalukad põhjused. Mina otsustasin seda võimalust mitte kasutada, sest minu hinnangul on kõik sotsiaaldemokraatide esitatud kandidaadid ministriametisse sobivad ja kaalukat põhjust nende tagasilükkamiseks ei ole.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Andres Herkel, palun!

14:00 Andres Herkel

Aitäh! Austatud peaminister, ma umbes sellist vastust ootasingi. Aga meile teeb muret see, et teie roll peaministrina on pigem passiivne ja te ei ole sellises olukorras nagu päriselt meeskonna juht. Küsimus ministrite väljavahetamisest niisugusel moel on ilmselt seda aktuaalsem ja tundlikum, et tegelikult valitseb nähtav korralagedus hoopis teiste ministrite haldusalas, ma pean silmas eeskätt majandusministrit ning maaeluministrit. Alles üleeile oli siin suur põllumeeste meeleavaldus, me arutasime ka seakatkuga seotud küsimusi. Palun öelge, kuidas te olete neid probleeme ministritega arutanud! Kas teil on kavas ka ise aktiivselt valitsuse koosseisus mingisuguseid muudatusi läbi viia? Eeskätt huvitab meid, millise hinnangu te annate maaeluministri tegevusele seakatkukriisi ja AS-i Vireen hämamiste kontekstis. Kas te olete temaga sel teemal rääkinud ja millised on hinnangud?

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Te ei pea muretsema sellepärast, kas peaminister juhib meeskonda või mitte. Ma kinnitan teile, et selles ei ole mitte mingisugust kahtlust. Samas ei juhi mina kõiki kolme koalitsioonierakonda, ma ei kavatsengi seda teha ega kavatse ka jätta muljet, nagu ma seda teeksin. Kui mõnes koalitsioonierakonnas, olgu selleks Sotsiaaldemokraatlik Erakond või IRL, tekib soov ühele neile kuuluvale ametikohale määrata keegi teine, siis me arutame selle teema läbi ja väga suure tõenäosusega, kui ei ole kaalukat põhjust vastu olla, aktsepteerime seda soovi. Nii koalitsioonivalitsuses tehaksegi. Mis puudutab Reformierakonna ministreid, siis siin on loomulikult pädevus Reformierakonna juhatusel. Meil on omavahel kokkulepe, et minul on õigus teha juhatusel ettepanek, keda ma soovin meeskonnas näha ja keda ministrikandidaadiks esitada. Mis puudutab teie viidatud teemasid, kõigepealt majandus- ja taristuministri valdkonnast, siis need kuriteod, mille toimumise kohta on Eesti õiguskaitseorganitel väga tõsised kahtlused, jäävad siiski eelmiste ministrite ametiaega. Näha selles praeguse ministri süüd oleks minu meelest täiesti kohatu. Pigem vastupidi, mina näen, et ta väga aktiivselt tegeleb sellega, et tulevikus selliseid asju ära hoida. Ma rõhutan, et ma ei soovi hukka mõista ka eelmisi ministreid, seda ei tasuks siit välja lugeda. Lihtsalt praeguse ministri tagasiastumisest rääkida on minu meelest kohatu. Mis puudutab maaeluministrit ja AS-i Vireen, siis seda, et üks Eesti Vabariigi minister ei aktsepteeri valearvet, ei aktsepteeri vassimist, ei aktsepteeri seda, et maksumaksja rahaga käiakse kurjasti ümber, pean ma väga õigeks. Igal juhul, isegi kui see arve oli ainult 6000 eurot, nagu mõni on öelnud, siis ka sellises summas maksumaksja raha väärkasutamine on taunitav ja sellesse tuleb suhtuda nulltolerantsiga.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Head küsijad, küsimiseks on aega üks minut, vastamiseks kaks minutit. Priit Toobal.

14:00 Priit Toobal

Aitäh, lugupeetud esimees! Lugupeetud peaminister! Esmaspäeval pidas siin saalis parlamendi istungjärgu avakõne president Ilves. Tema nimetas toimunud ministrivahetusi arusaamatuks. Kas te olete president Ilvesega nõus? Kas teie saite aru, miks sotsiaaldemokraadid ministreid vahetasid?

14:01 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Ma ei soovi anda hinnangut partnererakonna otsustele. Ma aktsepteerin neid otsuseid ja sotsiaaldemokraatide juhatuse otsuse alusel olen mina teinud Vabariigi Presidendile ettepaneku kolm uut ministrit ametisse nimetada. Vabariigi President on seda teinud ja ministrid on teie ees andnud ametivande. Laskem neil nüüd tööd teha. Ma usun, et igaüks neist teeb oma tööd suure pühendumusega. Anname neile võimaluse oma ametisse sisse elada ja seda tööd teha!

14:01 Esimees Eiki Nestor

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

2. 13:09 Töövõimereform

14:00 Esimees Eiki Nestor

Järgmine küsimus on sotsiaalkaitseminister Margus Tsahknale. Kadri Simson, palun!

14:00 Kadri Simson

Aitäh! Lugupeetud minister! Te olite aasta tagasi töövõimereformi tuline oponent. Valitsust luues lepiti kokku, et vastuvõetud töövõimetoetuse seadust tuleb muuta 60% ulatuses, kuna selles on puudusi, vigu ja tehnilisi probleeme. Eelnõu nende muudatustega jõudis sellel nädalal ka Riigikokku. Te kavatsete töövõimereformi rakendamiseks muuta ohvriabi seadust, puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadust, sotsiaalhoolekande seadust, sotsiaalmaksuseadust, riikliku pensionikindlustuse seadust, töötervishoiu ja tööohutuse seadust ning tööturuteenuste ja -toetuste seadust. Mis on teie arvates need kõige suuremad muudatused, mida te kavatsete teha? Millal need peaksid jõustuma?

14:00 Sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna

Aitäh! Töövõimereform on selles valdkonnas üks suurimaid reforme, mida Eesti riik on ette valmistamas. Ma ei ole olnud selle reformi eesmärkide kritiseerija. Kõigile nendele inimestele, kes saavad töövõimetuspensioni, on ülivajalik, et need eesmärgid saaksid täidetud, selleks et me suudaksime võimalikult paljusid nendest inimestest võimalikult aktiivselt ühiskonda kaasata. Me lükkasime Vabariigi Valitsuses töövõimereformi rakendamise poole aasta võrra edasi. See tähendab, et 1. jaanuarist 2016 rakenduvad töövõimereformiga seonduvad teenused ehk me alustame just nimelt nendele inimestele neid realselt aitavate teenuste osutamist. Töövõimereformi hindamise pool ehk see pool, mis puudutab konkreetset neid inimesi, nende võimekust, mis ongi selle reformi sisu, rakendub 1. juulist 2016 ehk pool aastat hiljem ja mitte kõigi suhtes korraga, vaid nende inimeste suhtes, kes on uued tulijad sellesse süsteemi. 2017. aasta 1. jaanuarist hakkame hindama ka nende inimeste võimekust, kes juba on süsteemis, aga kellel saab varasem hindamisperiood läbi. See on rakendamise kava. Aga suuremad muudatused on seotud eelkõige sellega, et tagada ka kahe süsteemi vahel, siis, kui inimesed lähevad vanast süsteemist uude üle, nende sissetulekud selle ühe kuu jooksul, mil neil võib tekkida sissetulekutes auk. Samuti on oluline, et nende inimestega seotud informatsiooni ja nende isikuandmete liikumine süsteemide vahel oleks turvaline ja seadusega tagatud. Me täpsustame ka ülesandeid ja osutatavaid teenuseid.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Kadri Simson, palun!

14:00 Kadri Simson

Lugupeetud minister! Te rõhutasite sotsiaalkomisjonis vajadust pakkuda töövõimekaotusega inimestele nii uusi kui ka lisateenuseid. Sealhulgas peaksid neid teenuseid pakkuma kohalikud omavalitsused ja seda juba alates 1. jaanuarist 2016 ehk vähem kui nelja kuu pärast. Teenuseid tuleb pakkuda ühtsete standardite alusel, nii et need oleksid ühtlase kvaliteediga kättesaadavad üle kogu Eesti. Sotsiaalkomisjoni liige Helmen Kütt ütles selleksamal koosolekul, et nimetatud standardid töötati ministeeriumis välja juba sel ajal, kui tema minister oli. Milliseid lisakohustusi ja -kulusid toovad need muudatused kaasa kohalikele omavalitsustele? Kas nendega on arvestatud järgmise aasta riigieelarves ja ka riigi eelarvestrateegias lähemateks aastateks?

14:00 Sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna

Aitäh, hea küsija! Need on kaks eri teemat, kuigi need puudutavad ikkagi neid inimesi, kes vajavad riigi ja ka omavalitsuste teenuseid. Aastaid on räägitud sellest, et omavalitsused osutavad väga erineva tasemega ja erinevatele standarditele vastavaid teenuseid. Üks müüt, mis on olnud, on see, et suured omavalitsused ja linnad suudavad inimestele vajalikke teenuseid osutada, aga väiksed ei suuda. Tegelikult ei vasta see müüt tõele, see kõik sõltub omavalitsuse tahtest. On ka neid väikseid omavalitsusi, kes on võimelised oma inimeste eest väga hästi hoolitsema. See seadus, millest te räägite, on eraldi seadus. Selle eelnõu tuleb ka Riigikogu menetlusse, seda on valitsuses kavas arutada juba homme või järgmisel nädalal. See on sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõu. Tõepoolest, me kehtestame seal miinimumnõuded teatud teenustele, mida omavalitsused peaksid osutama. Aga omavalitsustele jääb õigus hinnata, kas konkreetne inimene, kes selle teenuse järele küsib, seda ka tegelikult vajab. Need standardid, mis on kehtestatud, ei nõua omavalitsustelt tänastega võrreldes rahalisi lisavahendeid. Me lihtsalt ühtlustame ja tagame teatud teenuste kättesaadavuse üle Eesti kõigile inimestele.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Dmitri Dmitrijev, palun!

14:00 Dmitri Dmitrijev

Lugupeetud minister! Töövõimereformi oluline osa on rehabilitatsiooniteenused. Nende hinnad määrati kindlaks aastal 2008, need on kuus aastat püsinud muutumatuna. 2014. aastal korrigeeriti neid 7,7%, peale seda, kui rehabilitatsiooniteenuseid osutavate asutuste pahameel läks liiga suureks. Muutmata jäi aga majutamise hind. 2015. aastal unustati jälle teenuste hindu korrigeerida, samuti ei ole teada, mis saab järgmisel aastal. Kas tõesti on loogiline, et peaaegu kaheksa aastat peavad asutused osutama teenust sisuliselt sama hinnaga? Suurema osa teenuste hinnast moodustavad personalikulud, palgad on selle ajaga tunduvalt tõusnud, eriti tervishoiutöötajatel. Kas järgmise aasta riigieelarves on kavas tõsta rehabilitatsiooniteenuste hindu? Muidu võivad need asutused ju loobuda teenuste osutamisest.

14:01 Sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna

Aitäh, hea küsija! Tegu on väga olulise teemaga. Rehabilitatsiooniteenuste osutajate pöördumised on jõudnud ka minu kätte. Tõepoolest, vastab tõele, et praeguste hindadega, mida pole aastaid muudetud, on järjest keerulisem kvaliteetseid rehabilitatsiooniteenuseid osutada. Sotsiaalministeerium on riigieelarve läbirääkimistele esitanud lisataotluse, mille üle me praegu valitsuses vaidleme, et leida vahendeid rehabilitatsiooniteenuste osutamiseks, sh on kavas reguleerida hindu. Suhtlemine rehabilitatsiooniteenuste osutajatega meil täiesti käib ja me oleme sellest probleemist teadlikud. Oluline on meile see, et me suudaksime tagada kvaliteetsete rehabilitatsiooniteenuste osutamise just nimelt nendele inimestele, kes neid vajavad. See teema on olnud aastaid siin saalis arutlusel. Kui valitsus tuleb siia järgmise aasta riigieelarvega, siis ma loodan, et me oleme läbirääkimistel jõudnud sellesse punkti, et saame olukorda muuta positiivses suunas.

14:01 Esimees Eiki Nestor

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

3. 13:17 Riigieelarve

14:00 Esimees Eiki Nestor

Järgmine küsimus on peaminister Taavi Rõivasele. Henn Põlluaas, palun!

14:00 Henn Põlluaas

Aitäh, hea eesistuja! Lugupeetud peaminister! Suhtarve vaadates on Eesti olnud maailma riikide seas üsnagi silmapaistval kohal nii arenguabi kui ka humanitaarabi andmise poolest. Nagu teisedki riigid oleme võtnud eesmärgiks suurendada meie antavat arenguabi veelgi. Praegune olukord on, teame kõik,

pagulaste massilise Euroopasse tuleku tõttu üsna kriitiline ja drastiline. Nende inimeste arv, kes paluvad otseselt Eestist varjupaika ja keda Brüsseli kaudu tahetakse meile saata, on oluliselt suurem kui varem. Mida te olete mõelnud järgmise aasta riigieelarvet koostades nii arenguabi kui ka kohapeal pagulaste jaoks kulutatavate summade kohta? Millised on teie mõtted?

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! See on väga asjakohane küsimus. Me saame ju suurepäraselt aru, et kui me toetame neid piirkondi, mis on vahetult kriisis või kriisipiirkondade naabruses, siis ühelt poolt on see inimlikum, kui me aitame neid inimesi, kes võib-olla ei tahagi kodust väga palju kaugemale rännata, ning pakume neile ulualust ja lastele võimalust saada haridust naaberriikides. Teiselt poolt on see ka praktiline, sest nii me aitame vähendada niigi väga suurt rändesurvet Euroopale. Me suuname 0,15% Eesti SKT-st igal aastal arenguabiks ja humanitaarabiks, viimaste aastate jooksul oleme otseselt Süüria pagulaste olukorra leevendamiseks Jordaania, Liibanonis, Iraagis ja Türgis kokku panustanud sellest *circa* 1,6 miljonit eurot. Peale selle olen ma rääkinud oma Euroopa kolleegidega ja veel täna saatsin Jean-Claude Junckerile, Euroopa Komisjoni presidendile, kirja ettepanekuga suurendada Euroopa Liidu rahalist toetust pagulastele Süüria naaberriikides. Ainuüksi Liibanonis, mis on Eestist territooriumi poolest neli ja pool korda väiksem riik, elab praegu 1,5 miljonit pagulast. Enamik neist ei soovi Euroopasse tulla, nad tahavad olla oma kodu lähedal, aga neil puuduvad elementaarsed tingimused. Siin on koht, kus Euroopa Liit saaks öla alla panna. Minu meelest tuleks seda teha.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Martin Helme, palun!

14:00 Martin Helme

Aitäh, lugupeetud spiiker! Lugupeetud peaminister! Nagu me oleme aru saanud, ei ole Eesti omavalitsused sugugi vaimustuses pagulaste vastuvõtmisest ja majutamisest. Suund on võetud sellele, et Riigi Kinnisvara AS võtaks selle ülesande enda peale. Teatavasti on Riigi Kinnisvara AS-il väga palju vara, aga ka üsna suur kohustus riigieelarvesse tulu tuua. Kas te oskate meile öelda, missuguseid kulutusi ja missuguses suurusjärgus Riigi Kinnisvara AS tegema peab ja kuidas see mõjutab tema võimekust saada hakkama talle pandud kohustusega riigikassat täita?

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Ma kuulasin huviga, kuidas me jõuame nüüd riigieelarve juurde, mis oli registreeritud küsimuse sisu. Aga näed, lõpuks see tuligi. Mis puudutab Eesti omavalitsuste valmisolekut, siis ma usun, et tegelik pilt on tunduvalt parem kui mulje, mis on jäänud nendest vastustest, mis on antud konkreetsetele küsimustele. Me tegelikult ei vaja omavalitsustelt ei kortereid, kui neil neid anda ei ole, ega ka raha, sest raha on olemas nii riigieelarves kui ka Euroopa Liidu fondides. Me ei vaja ka muud väga suurt panust. Küll aga vajame mõistmist, inimlikkust ja kaasamõtlemit. Me teame, et Eesti on ühena Euroopa Liidu riikidest vastutustundlik partner, kes aitab nii palju, kui meie võimuses on. Selge on see, et tuleb leida neid omavalitsusi, kes mõistavad olukorda ja kes näevad pagulastes ka võimalust. Eriti pean ma silmas just neid omavalitsusi, kus on olnud väga palju kurbust selle pärast, et inimesed kolivad ära, majad jäävad tühjaks, poel ei ole enam kliente. Ka seal võiks vähemasti mõelda paari perekonna vastuvõtmise peale. Mis puudutab konkreetset korterite leidmist, siis Sotsiaalministeerium sellega aktiivselt tegeleb ja me kaalume väga erinevaid võimalusi. Omavalitsuste sotsiaalkorterid pole kaugeltki mitte ainukene võimalus, pigem oleme arvestanud, et omavalitsustelt väga palju kortereid saada ei ole, neid on omavalitsustel endilgi vaja. Küllap me tuleme oma jõududega toime.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Henn Põlluaas, palun!

14:00 Henn Põlluaas

Aitäh! Mul on hea meel, et te tunnistate arenguabi andmise ühe olulisema eesmärgina Euroopa suunas liikuvate inimvoogude peatamist, et neil inimestel oleksid võimalused ja tingimused elada omaenda kodumaal. Aga ma ei saanud vastust küsimusele, kas arenguabi ja humanitaarabi eelarve jääb samaks

või see kasvab ja kui palju raha on ette nähtud Eestisse tulevate pagulaste ülalpidamiseks. Paluks mingisuguseid numbreid!

14:01 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Kõigepealt täpsustus, et meil ei ole võimalik rahaga aidata süürlasi nende kodumaal, sest seal käib sõda. See on sõda, mille eest nad põgenevad. Meil on võimalik neid aidata kodumaale lähemal, näiteks Liibanonis, Jordaania, Türgis. Nii et see toetus, mida me saame ka humanitaarabina anda, ei ole otseselt mõeldud kodumaal olevatele inimestele, vaid kodumaa läheduses olevatele. Küllap ka väga paljudel Eestist 1940. aastatel lahkunud pagulastel oli unistus oma koju tagasi tulla, paljud neist tulidki, kuigi nad olid aastakümneid võõrsil elanud. Uskuge mind, ka päris paljudel süürlastel on unistus, et olukord Süürias kunagi rahuneb ja nad saavad sinna tagasi pöörduda. Nii et arvestame ka sellega. Mis puudutab Eesti arenguabi ja humanitaarabi eelarvet, siis meil on olemas kokkulepe, et me panustame sinna 0,15% SKT-st aastas. Selle kasv on otseselt seotud majanduskasvuga. Nii et hinnanguliselt jääb see kasv nominaalis tõenäoliselt 4% kanti. Ma ei saa veel väga täpselt öelda, sest eelarvekõnelused alles käivad, aga sinna suurusjärku see kasv jääb. Oluline on muidugi teada, et sihtrühmad, keda me toetame, ei asu ainult Lähis-Idas. Kõige suurem toetusesaaja nii Eesti humanitaar- kui ka arenguabist on loomulikult Ukraina. Me oleme plaaninud Ukrainat 2015. aastal toetada 2,23 miljoni euroga. Kahjuks on olukord Ukrainas ikka keeruline. Küllap jääb see riik meie prioriteediks ka järgmisel aastal.

14:01 Esimees Eiki Nestor

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

4. 13:25 Kultuuritöötajate palgad

14:00 Esimees Eiki Nestor

Järgmisena vastab kultuuriminister Indrek Saar. Ain Lutsepp, palun!

14:00 Ain Lutsepp

Aitäh, härra eesistuja! Härra minister! On igati kiiduväärne, et TALO ehk teenistujate ametiühingu ettepanekut on tõsiselt võetud ja kõrgharidusega kultuuritöötajate sel aastal kehtinud 731-eurosele miinimumpalgalt loodetakse 2016. aastal jõuda 900 eurole. Seda koondamiste abil. Teie sõnade kohaselt on Kultuuriministeeriumi eelarvest palka saava 4000 töötaja hulgas märkimisväärne arv Eesti Rahvusringhäälingu töötajaid, selle kõrval on ka näiteks teatrite ja suurte muuseumide töötajaskond suur. Kui suur peaks olema valdkonna töötajate optimaalne arv, et ligi 170-eurone palgatõus võimalik oleks? See arvestus peaks ju olema juba tehtud, sest varsti jõuab eelarve Riigikokku. Kes on need ametnikud, keda koondamine puudutab, või kui palju on kõrgharidusega kultuuritöötajaid, keda ootab selline palgatõus?

14:00 Kultuuriminister Indrek Saar

Aitäh, hea küsija! Olen hämmelduses. Sa väitsid, et tsiteerid mind, aga ma ei oska öelda, kust see tsitaat võetud on. Kindlasti ei ole ma väitnud, et kärpides kultuuriasutuste ehk riigi käest palka saavate inimeste töötasu, on 2016. aastal võimalik jõuda 900-eurose miinimumpalgani. Midagi sellist ei ole saanud ma kohe kindlasti mitte väita. Küll rääkisime me TALO-ga – ilmselt seda kohtumist sa tsiteerisid – sellest, mis on valitsuskabineti vaidluste või eelarvearutelude sisu. Ma ka praegu toetan seda, milles me oleme "Kultuuripoliitika põhialustes aastani 2020" kokku leppinud, et kui Eesti kultuuritöötaja töötab kõrgharidust nõudval ametikohal ja tal on kõrgharidus, siis tema palk peaks jõudma minimaalselt Eesti keskmise palga tasemele. See eeldab, et me ei saa mõneprotsendiste sammudega edasi minna, vaid palk peab igal aastal kasvama vähemalt 10–15%, et aastaks 2020 saaks sellele tasemele jõuda. See on päris suur kasv. Oleme teinud lisataotluse Rahandusministeeriumile, et saada järgmiseks aastaks kaheksa miljonit, et oleks võimalik selleni jõuda. See, mis puudutab kärpeid, on asja teine pool. Rahandusministeeriumi ettepanek, mis tuleneb koalitsioonileppes kokkulepitust, on see, et riigireformi kontekstis ja arvestades, et tööealine elanikkond lähiaastatel pidevalt väheneb, peaks vähenema ka riigi käest palka saavate inimeste arv. Selle üle käib valitsuskabinetis arutelu. Ma kardan, et kultuurisektoril

ei ole võimalik olla siin erandiks. Kui kogu riigisektorit ehk riigi käest palka saavate inimeste arvu vähendatakse, siis peame ka meie oma koosseisud üle vaatama. See koosseis tähendab, jah, suurusjärgus 4000 inimest pluss veel mõned erainstitutsioonid, kes sisuliselt saavad oma palgavahendid Kultuuriministeeriumi kaudu.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Ain Lutsepp, palun!

14:00 Ain Lutsepp

Aitäh, härra eesistuja! Ma selgitan, et ma võtsin selle tsitaadi Kultuuriministeeriumi kodulehelt, pärast seda, kui te rääkisite televisioonis 900-eurose palgani jõudmisest. See oli eile õhtul. Mul rohkem küsimusi ei ole.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Artur Talvik, palun!

14:00 Artur Talvik

Hea eesistuja! Hea minister! Kas ma sain õigesti aru, et 4000 inimest kuulub koondamisele? Ei old või? (Vahele hüüe: "Ei!") Okei. Mis on siis see umbkaudne inimeste arv, mis selle n-ö kärpemehhanismiga peaks koondatama? Kui palju neid inimesi on? Kas teil on ka mingisugune plaan, mismoodi seda koondamist korraldada? Kas see koondamise protsess on jätkuv või on see ühekordne?

14:00 Kultuuriminister Indrek Saar

Tänan! Tuletan veel kord meelde seda, millele ma ka enne viitasin. Koalitsioonileppes on kokku lepitud, et riigi käest palka saavate inimeste arv peaks vähenema proportsionaalselt tööealiste inimeste arvuga. See viimati mainitu väheneb lähiaastatel paraku prognoosi kohaselt igal aastal ehk kui jäädakse selle kokkuleppe juurde, siis on protsess tõenäoliselt pikem kui üks aasta. Tulenevalt jällegi hõive vähenemise prognoosist, mis on 0,7%, on tulnud Rahandusministeeriumist ettepanek korraldada seda proportsionaalselt sedamööda, kuidas viie aasta jooksul on valdkonnas töötavate inimeste arv kas kahanenud või suurenenud. Lisaks arvestatakse sellega, et võetud kohustus, näiteks kaitsekulude hoidmine 2% tasemel, ei anna võimalust sealt valdkonnast raha ära võtta, mis tähendab, et teistele valdkondadele jääb suurem kohustus. Ajakirjandusest läbi käinud 50 koondatavat inimest kultuurivaldkonnas suurusjärgus 4000-st aastaks 2016 on tõepoolest üks ettepanekutest, mida Rahandusministeerium on teinud. Kultuuriministeerium ei ole kunagi seda ettepanekut aktsepteerinud, küll aga tulen ma tagasi selle juurde, mis ma varem ütlesin, et päriselt ignoreerida seda, et Eesti elanike ja tööhõives osalevate inimeste arv kahaneb, ei ole kindlasti võimalik.

14:01 Esimees Eiki Nestor

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

5. 13:32 Põllumeeste olukord ja nende toetamine

14:00 Esimees Eiki Nestor

Järgmine küsimus on peaminister Taavi Rõivasele. Siret Kotka, palun!

14:00 Siret Kotka

Aitäh, hea istungi juhataja! Lugupeetud peaminister! Eesti põllumajanduses valitseb praegu viimase kümnendi üks suurimaid kriise. Rahumeelsed põllumehed ei tuleks Toompeale meelt avaldama, kui asi ei oleks tõesti hullemast hullem. Eesti saab nüüd Euroopast abi 7,56 miljonit eurot. Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja arvates on aga ainuüksi piimasektorile vaja 50 miljonit eurot toetust ehk sellest 7,56 miljonist jätkub realselt ainult paariks kuuks. Kas ja kuidas kavatses Eesti riik praeguses raskes situatsioonis põllumehi toetada?

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Tõepoolest, see kriis on tõsine ja sarnaneb oma ulatuse poolest selle kriisiga, mis oli põllumajanduses aastatel 2009 ja 2010. Peale eile tehtud otsuse, kui Euroopa Komisjon kuulab väga tähelepanelikult Eesti Maaeluministeeriumi ja maaeluministri argumente ning otsustas eraldada Eestile kuus korda suurema summa, kui Eesti Euroopa Liidust proportsionaalselt arvestades saada oleks võinud, ehk kokku tõepoolest 7,56 miljonit, on käesoleval aastal otsustatud võtta erakorralisi meetmeid kokku veel ligi 25 miljoni euro eest. Ja see ei ole veel kõik. Me töötame edasi ja mõtleme, kuidas leida lisavõimalusi. Ma loetlen teile need asjad, mis on juba otsustatud. Kõigepealt, aasta esimeses pooles eritoetused piimatootjatele summas 6,9 miljonit, selleks et Vene turu äralangemist kompenseerida. Teiseks, hiljuti otsustati eraldada 12,7 miljonit eurot bioohutusnõuete täitmiseks. Kolmandaks, konservide kokkuostuks või, täpsemalt öeldes, kõige tundlikumatest tsoonidest pärit sigade kokkuostuks ja konservide tegemiseks riigi raha eest eraldatakse 1,78 miljonit eurot. Siia võib lisada veel mitmed miljonid eurod, tänase seisuga suurusjärgus kolm miljonit eurot, mis on olnud riigi kriisikulud katku tagajärgede likvideerimisel. Nii et kogusumma koos selle 7,56 miljoniga ulatub 32 miljonini, aga see ei ole veel kõik. Ka neljapäeval ehk homme on meil valitsuses lisaplaanid arutelul.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Siret Kotka, palun!

14:00 Siret Kotka

Aitäh, hea istungi juhataja! Lugupeetud minister! Ma täpsustaksin eelmise küsimuse vastust. See 6,9 miljonit eurot, millest peaminister kõneles, on tegelikult Euroopa Liidu, mitte Eesti riigi raha. Aga nüüd küsimuse juurde. Viimati maksti meie põllumeestele üleminekutoetusi aastal 2013. Vahepealsetel aastatel ei ole teie juhitud valitsus põllumehi nii meeles pidanud, et üleminekutoetusi maksta. Esmaspäeval andis Keskerakond üle otsuse eelnõu, millega nähakse ette, et põllumehi tuleks järgnevatel aastatel üleminekutoetustega toetada maksimaalses määras. Mis teie valitsusjuhina arvate, kas te toetate seda, et järgmisel aastal, aastal 2016, võiks Eesti põllumehi riigieelarvest 21,5 miljoni euroga toetada?

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Kõigepealt ei ole ma mingil juhul nõus sellega, et te naeruvääristate Euroopa raha, mis on kriisimeetmeteks antud. Eesti põllumehele on ka see raha väga oluline. Selle 32 miljoni euro hulgas, mida ma mainisin, on ka Eesti raha, samuti on meil plaanis Eesti maksumaksja raha investeerida Maaelu Edendamise SA-sse, mille kaudu oleks võimalik tulevikus anda põllumeestele soodustingimustel laenu, selleks et nad saaksid kõige keerulisemad ajad üle elada. On täiesti selge, et kogu kriisi kinni maksta maksumaksjal ei õnnestu, samuti ei ole võimalik, et Eesti maksumaksja kompenseeriks saamata jäänud kasumid. Me teame, et eelmisel aastal oli osas põllumajandussektorites väga suur kasum. Eeldus, et maksumaksja saaks selle kasumi põllumeestele ka sel aastal tekitada, ei ole maksumaksjale jõukohane, küllap mõistate. 32 miljonit eurot on juba käesoleval aastal kriisiabiks eraldatud. Ma rõhutan, et see ei ole kõik. See 32 miljonit eurot on näiteks poolteist korda rohkem, kui Eestis läheb toimetulekutoetusteks, selleks et kõiki abivajajaid toetada, see on peaaegu niisama suur summa, kui Eestis läheb kiirabiteenuse osutamiseks, seda on kolm korda rohkem, kui me maksame toetusi kõikidele Eesti töötutele. See on väga suur summa ja ma mingil juhul seda ei naeruvääristaks. Lisaks on oluline teada, et käesoleval perioodil on euroraha, ka tavapärase raha – ma räägin väljaspool kriisi eraldatavast rahast –, igal aastal 32 miljonit suurem, kui oli eelmisel perioodil, seitsme aasta peale keskmiselt võttes. Mis puudutab üleminekutoetusi, siis eelarveläbirääkimised on veel käimas, aga üks tähelepanek, mida tasub jälgida, on see, et kõige rohkem kriisis olevad sektorid, sh seakasvatus, saaksid üleminekutoetustest suhteliselt vähe abi.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Marika Tuus-Laul, palun!

14:00 Marika Tuus-Laul

Aitäh! Austatud peaminister! Ma arvan, et kui te oleksite sellel n-ö traktorite paraadil ja võimsal üritusel siin Toompea ees kauem viibinud, mitte sealt lihtsalt läbi käinud ja ühe intervjuu andnud, siis te oleksite kuulnud hädakarjet, et tahetakse just Eesti riigi toetust näha. See oli üks põhilistest sõnumitest. Aga selge on see, et põllumeestele on tekitatud praegu korvamatu kahju. Abiks oleks seegi, kui kas või meie enda suuremad kauplused ostaksid meie põllumeeste toodangut, näiteks sealihha. Aga tuleb välja, et suurimad kaubandusketid müüvad välismaa sealihha. Te olete väga selgelt öelnud, et ärimehel on õigus osta toorainet sealt, kust tema ise tahab osta. Kas te ei arva, et Eesti peaks ise rohkem toetama, otsima müügikohti ja ütleva ka teistmoodi sõnumi välja?

14:01 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Kõigepealt täpsustuseks, et eile ei andnud ma siin platsil mitte ühtegi intervjuud, küll aga vestlesin siia kogunenud põllumeestega. Tõepoolest, osa sellest vestlusest filmiti ja selle vastu ei olnud meil mitte kõige vähematki. Ainus põhjus, miks ma ei saanud seal kauem olla, oli see, et algas Riigikogu istung ja peaminister ei saa Riigikogu istungile hilineda, ükskõik kui kaalukas põhjus tal ka oleks. Mis puudutab kauplusi, siis küllap me teame kõik siin saalis, et see aeg, kui riik ütles, mida kauplus tohib osta ja mida ei tohi, on Eestis möödas ja loodetavasti jäädavalt. Peaministrina puudub mul igasugune võimalus öelda Selverile, Maximalle või Rimile, mida nad ostma peaksid, aga kodaniku ja tarbijana on mul see võimalus olemas. Loomulikult ütlen ma, et eelistage Eesti kaupa. Sellel on ka praktiline põhjus. Kui kauplused Eesti kaupa eelistavad, siis kliendid tänavad neid, sest Eesti inimesed suhtuvad Eesti põllumajandustoodetesse väga suure armastusega. Ma usun, et küllap me kõik, kui me vaatame šašlõki või kanalihapaki, vaatame, et see oleks ikkagi Eestis toodetud. Seetõttu ma arvan, et kaupmeestel on ka pragmaatiliselt mõistlik eelistada Eesti kaupa. Nii et mitte ainult mina peaministri või kodanikuna, vaid ka kõik teie kodanike, parlamendiliikmete ja tarbijatena saate seda nõu Eesti kaubandusvõrgule anda. Aga ametlikult riigina öelda, mida tohib ja mida ei tohi osta, ei ole võimalik. Ma arvan, et seda aega me tagasi ka ei taha, kui riik kaupluste nomenklatuuri määras.

14:01 Esimees Eiki Nestor

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

6. 13:41 Ministrite töökultuur

14:00 Esimees Eiki Nestor

Ka järgmine küsimus on peaminister Taavi Rõivasele. Mart Helme, palun!

14:00 Mart Helme

Lugupeetud eesistuja! Austatud härra peaminister! Mainisite just äsja, et peaminister ei saa Riigikogu istungile kuidagi ilmumata jätta. Esmaspäeva õhtul ootas Riigikogu või, tõsi küll, üksnes käputäis opositsiooni liikmeid, et meie ette tuleks arupärimistele vastama Jürgen Ligi. Keda ei tulnud, oli Jürgen Ligi. Kas teie poolt kindla käega juhitud koalitsioonis ja veel kindlama käega juhitud Reformierakonnas hakkabki nüüd nii olema, et ministrid otsustavad ise, millal, mis põhjustel ja missugustele küsimustele nad Riigikogu ees vastavad?

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Loomulikult on igale valitsusliikmele oluline parlamendi istungil osaleda. Mulle teadaolevalt oli esmaspäeval tegemist kommunikatsioonihäirega. Väidetavalt oli muudetud arupärimistele vastamise järjekorda ja seetõttu tekkis olukord, kus üks ministritest ei saanud küllalt hilisel kellaajal vastama tulla. Mulle on öeldud, et Jürgen Ligi arupärimise esitajatega sel teemal vestles ja lepiti kokku, et sellele arupärimisele vastatakse hiljem. Kuna ma ei tea kõiki asjaolusid, siis ma lõplikku hinnangut sellele küsimusele anda ei saa. Küll aga saan öelda, et kõik parlamendiliikmete esitatud arupärimised peavad saama vastused ja kui parlament kutsub ministri enda ette, siis ministril ei ole valikut, kas tulla või mitte, vaid minister alati tuleb.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Mart Helme, palun!

14:00 Mart Helme

Aitäh! Ma küsin veel kord üle: kas te vestlete sel teemal härra Ligiga ja palute tal teinekord, kuidas ma ütlen, püüda neid kommunikatsioonihäireid omalt poolt vältida?

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Kuna teie parlamendiliikmena olete selle teema tõstatanud – ma näen, et see teema on teile hinge läinud –, siis mul ei ole mitte midagi selle vastu, et Jürgen Ligiga sel teemal vestelda. Aga teades teda kui inimest, kes parlamenti väga oluliseks peab, kui inimest, kes on enamikust saalisistujatest, sh minust, kauem parlamendiliige olnud, siis olen ma üpris kindel, et ta ei teinud meelega midagi sellist, et parlamenti kuidagi lugupidamatult suhtuda. Küllap oli tegemist just nimelt kommunikatsiooniprobleemiga. Ma usun, et selliseid asju on võimalik tulevikus töökorraldust parandades vältida.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Martin Helme, palun!

14:00 Martin Helme

Aitäh, härra spiiker! Härra peaminister! Mind pisut hämmastab see *suave*-suhtumine, mis meil sellesse küsimusse siin on. Minu meelest ei ole vaja lihtsalt vestelda. Ma juhin tähelepanu sellele, et seadus kohustab ministrit vastama tulema. See, et ta oma lahkumisest isegi ei teatanud, enne kui ta siit majast ära läks, on minu meelest skandaalne. Me oleme ikkagi parlamentaarne riik ja parlament ei oota mitte ministri järele, vaid minister istub siin senikaua, kuni tema kord kätte jõuab. Tal lihtsalt ei saa olla midagi tähtsat teha. Minu küsimus teile on see: kas te võiksite äkki ministri välja vahetada? Te ei juhi teisi parteisid, aga oma parteid siiski.

14:01 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Mulle meeldib teie mõtlemine. Opositsioonis olles te ilmselt peategi taotlema, et valitsuses oleks võimalikult palju segadust, seda lõbusam on teie elu. Aga ministritel on vastutus teha ... (Sumin.) Nii, kas ...?

14:01 Esimees Eiki Nestor

Kas on raskusi mikrofonidega? (Vahele hüüe.)

14:01 Peaminister Taavi Rõivas

Ootame ära ja vastame uuesti.

14:01 Esimees Eiki Nestor

Palun kell seistada! Palume peaministrilt vabandust! Nüüd süsteem töötab. Anname uuesti kaks minutit vastamiseks. Palun!

14:01 Peaminister Taavi Rõivas

Aitäh! Kas on kuulda? (Hääl saalist: "Jah.") Ütlen siis stenogrammi jaoks, et vastus ei katkenud mitte lugupidamatusest parlamendi vastu, vaid tehniliste tõrgete tõttu. Ma mõistan, et teie huvi opositsioonis olles on tekitada võimalikult palju segadust. Te loodate, et iga nädal oleks mõni ministrivahetus ja riigis võimalikult palju ebastabiilsust. Aga kui te nüüd järele mõtlete, siis mõistate, et kindlasti ei oleks see Eesti huvides. Ma kordan, et minule teadaolevalt Jürgen Ligi informeeris sellest, et arupärimistele vastamise järjekorra muutumise tõttu ei olnud tal võimalik Riigikogu ees esmaspäeval vastata, ja leppis ka kokku, et tal oleks võimalik arupärimistele vastata järgmisel võimalusel. Minu seisukoht on kindel: arupärimised peavad saama vastatud. Kordan ka seda, et ministritel ei ole olulisemaid tööülesandeid kui parlamendi ees esinemine, kui parlament on neid kutsunud, välja arvatud mõned üksikud erandid, mis on meil ühiselt aktsepteeritud, näiteks Eesti riigi huvides olevad välislähetused.

14:01 Esimees Eiki Nestor

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

7. 13:48 Pagulaste vastuvõtt

14:00 Esimees Eiki Nestor

Järgmine küsimus on sotsiaalkaitseminister Margus Tsahknale. Andres Ammas, palun!

14:00 Andres Ammas

Austatud juhataja! Hea minister! Pagulaskriis Euroopas süveneb kiiresti ja sestap on augusti alguses valminud pagulaste Eestis vastuvõtmise kava juba mingis mõttes aegunud. Loodetavasti ettevalmistuste tempo kiireneb. Millal teie andmetel pagulaste arvukam saabumine Eestisse algab? Kuhu nad eeskätt majutatakse? Kui suure arvu pagulaste majutamiseks Eestis elamispind tänase seisuga valmis on?

14:00 Sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna

Aitäh, hea küsija! Kõige tähtsam selle teema juures, mis puudutab pagulaste massilist immigratsiooni Euroopasse, on see, et me suudaksime Euroopas ja Euroopana käituda niimoodi, et me võtame selle teema kontrolli alla. Ühiskonnas on kindlasti väga suur arutelu selle üle, kui palju meile täpselt pagulasi tuleb. Selle üle tulebki arutada. Aga ma olen käinud mööda Eestit väga paljudel just nimelt sellel teemal toimunud kohtumistel. Eesti inimesi paneb muretsema, kas sellel kriisil on lõppu näha ja kas Euroopa suudab otsustavalt käituda, kas me suudame kinni panna Euroopa piirid, võtta kontrolli alla Vahemerel toimuva ja lõpetada inimkaubanduse. On ka muid küsimusi. Eesti on tõesti välja töötanud tegevuskava, mida tuleb täiendada. Ka meile on see situatsioon uus. Meie eesmärk on nendele peredele, kes siia tulevad, luua tingimused, nii et ka elamispind, mis neile kasutamiseks antakse, oleks võimalikult vabalt turult renditud, et nad õpiksid ära eesti keele, saaksid siin minna tööle, nende lapsed saaksid minna kooli ja lasteaeda ning nad saaksid kaugemas perspektiivis ise hakkama. Meil on olemas ka varuplaan, see hõlmab riigile kuuluvaid elamispindu, mis on Riigi Kinnisvara AS-i käsutuses. Lähipäevil annab Kaitsevägi üle lisakorterid. Nii et elamispind iseenesest ei ole kõige suurem probleem. Tähtis on see, et me oleksime valmis nende inimestega tegelema, kui nad siia on jõudnud.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Andres Ammas, palun!

14:00 Andres Ammas

Praegu oli küll küsimus aiast, aga vastus – vabandust! – aiaaugust. Mul olid üsna konkreetsed küsimused, millele ma vastust ei saanud. Aga ma küsin edasi. Muretsevate kodanike rahustamiseks olete teie ja on teised valitsusliikmed korduvalt öelnud, et Eestil on võimalus valida, keda me vastu võtame, kas tervikperesid, kristlasi, just nimelt sõjapõgenikke jne. Kuidas see lubadus praktikas realiseerub?

14:00 Sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna

Aitäh! Tõepoolest, meie meeskonnad lähevad ja teevad tööd kokkulepitud riikides, kust me pagulasi vastu võtame, ehk siis Itaalias ja Kreekas. Nüüd on Euroopa Komisjonil ettepanek lisada nende riikide hulka ka Ungari. Kindlasti on meie eesmärk võtta vastu ainult sõjapagulasi ehk neid inimesi, kes kvalifitseeruvad just nimelt pagulasteks. Me ei võta ega n-ö vali välja inimesi, kes tulevad võib-olla otsima paremaid elutingimusi muudel põhjustel. See on meie eesmärk. Meie eelistus on selgelt ka see, et siia tuleksid täispered, nad saaksid siin ise hakkama ja ka järelränne oleks siis võimalikult selgelt kontrolli all. Üks tingimus on ka see, et need inimesed, need pered, kes siia tulevad – me hindame seda – , oleksid võimalised meie kultuuriruumis võimalikult sujuvalt hakkama saama ja siia sulanduma. Eelmise küsimuse üks oluline osa oli ka see, kunas hakkavad pagulased siia tulema. Meie plaanide järgi on see

kavas järgmise aasta alguses. Oluline on rõhutada, et kõik need pagulased ei tule korraga, vaid meie plaanide järgi tulevad nad perekondade kaupa siis, kui me oleme selleks valmis ehk meil on neile muretsetud elamispind ja me saame neile osutada muid vajalikke teenuseid.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Jaak Madison.

14:00 Jaak Madison

Austatud minister, aitäh selgituste eest! Ma juhin tähelepanu sellele, et Euroopa Ülemkogul 25. ja 26. juunil jagati ümber 60 000 pagulast, millest Eesti osaks jäi 170–180 isikut kahe aasta jooksul. Viimase kava kohaselt, mis ilmus 9. septembril, soovitakse ümber jaotada 120 000 isikut. Selle valitsuse juht, mille liige te olete, on kinnitanud avalikus meedias, et Eesti ei vaidlusta seda kava ning täielikult nõustub pakutud hulga inimestega. Mul on kiirelt paar küsimust. Millest tuleneb Eesti võimekuse kasv ligi 200 isikust 553 isikuni? Kui palju see üle kahekordne võimekuse kasv Eestile maksma läheb? Kes ja millal andis Eesti valitsusele mandaadi suurendada Eestis vastuvõetavate pagulaste arvu 180-st 553-ni?

14:01 Sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna

Aitäh! Küsimusi oli päris palju, aga ma räägin siis sellest, mis on Eesti riigi seisukoht. Euroopa Komisjoni uues ettepanekus on väga mitmed konkreetsete punktid. Väga suur rõhk pannakse sellele, et tuleb võtta reaalselt kontrolli alla just nimelt massiline immigratsioon Euroopasse, võtta kontrolli alla piirid ja aidata pagulasi jõulisemalt ka kriisikolletes. Eesti seisukoht – see on väga oluline, selle teema üle praegu alles ju läbi räägitakse – on see, et liikmesriigid peavad ka edaspidi saama ise langetada pagulastega seotud otsuseid. See on kõige tähtsam vaidlus, mida Euroopas praegu peetakse. Selles me oleme valitsuses selgelt kokku leppinud. Täna ei ole lepitud kokku ühtegi konkreetset n-ö uute pagulaste laialijagamise arvu. Eestit koheldakse Euroopas õiglaselt ja võrdselt, mis tähendab, et võetakse arvesse Eesti suurust, rahvaarvu, majanduse tootlikkust. See on kõige tähtsam. Ma tuletan teile meelde, et esimene ettepanek, mille tegi Euroopa Komisjon Eestile suvel, oli 1064 pagulast ehk siis peaaegu kaheksa korda rohkem, kui oleks olnud õiglase. Nii et täna ei ole sõlmitud ühtegi konkreetset kokkulepet selle kohta, kui palju meile pagulasi lisandub. Aga väga tähtis vaidlus käib selle üle, et liikmesriigid, nende hulgas ka Eesti riik peaksid olema need, kes langetavad otsuseid pagulaste teemal. See on ülimalt tähtis küsimus.

14:01 Esimees Eiki Nestor

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

8. 13:56 Põllumajanduse olukord

14:00 Esimees Eiki Nestor

Infotunni lõpuni on neli minutit ja peaminister Taavi Rõivasele jõuab küsimuse esitada Tarmo Tamm. Palun!

14:00 Tarmo Tamm

Aitäh, juhataja! Lugupeetud peaminister! Kuulasin teie vastuseid kolleeg Siret Kotkale ja mul tekkis mõte, et teil on ikka tõsiseid raskusi vabaturu korraldusest arusaamisega. Nimelt, Euroopa Liidu riikides toetatakse kõiki põllumehi Euroopa Liidu toetustega. Ma tuletan teile meelde, et Eestis on need Euroopa Liidu keskmisest madalamad. Kogu jutt käib ju riigi lisatoetustest. Eesti ei ole maksnud *top-up* raha meie põllumehile ei aastal 2014 ega 2015. Kui Euroopa Liit maksis piimasektorile lisatoetust 6,9 miljonit eurot, siis riik jättis oma võimaluse kasutamata ja jutt käis ainult kahest miljonist eurost. Nii on see defitsiit tekkinud. Meil oleks olnud võimalik põllumeest otse toetada 45 miljoni euroga. Kas aastal 2016 on *top-up*, 21,5 miljonit eurot, riigieelarves olemas või ei ole?

14:00 Peaminister Taavi Rõivas

Riigieelarve kõnelused valitsuses alles käivad. Aus vastus on see, et Maaeluministerium on selle taotluse esitanud, tänaseks otsuseid tehtud ei ole. Küll aga juhin ma ka teie tähelepanu sellele, et üleminekutoetused on mõeldud kogu põllumajandussektorile. Väga-väga keeruline on sellest rahast aidata just nimelt seakasvatajaid, eriti just neid, kes on kõige keerulisemas olukorras, ehk neid, kelle sigalad on jäänud kolmandasse tsooni ehk sinna, kus läheduses on avastatud katkukoldeid. Suhteliselt väike osa sellest rahast läheks just nimelt nendele, kes seda tuge kõige rohkem vajavad, mis ei tähenda, et me ei peaks põllumajandussektorile raha juurde andma. Peale Euroopa Liidu raha, mida on seitsme aasta jooksul kokku ligi kaks miljardit eurot, mis tähendab keskmiselt 32 miljonit eurot aastas rohkem kui eelmisel seitsmeaastasel perioodil, oleme otsustanud võtta mitmeid kriisimeetmeid, mis on mõeldud just nimelt kahele kõige keerulisemas olukorras olevale valdkonnale. Maksumaksjad ei saa seada eesmärki kõikidele põllumeestele täiendavalt võimalikult palju toetusi maksta. Me peame maksumaksja raha kasutama efektiivselt ja suunama kogu maksumaksja lisapanuse just nimelt kõige rohkem kriisis olevatele valdkondadele, sh piimatootjatele ja seakasvatajatele. See peaks olema eesmärk.

14:00 Esimees Eiki Nestor

Aitäh! Täname valitsusliikmeid! Infotund on lõppenud.